

AP 5 GOD ØKONOMI I VELFÆRDSINVESTERINGER I KVÆGSTALDE

STØTTET AF

Promilleafgiftsfonden for landbrug

Økonomiske beregninger tyder på, at investeringer i bedre velfærd i fx sengeafsnittet ikke bare er til glæde for koen men også for økonomien.

af Anne Braad Kudahl, Aarhus Universitet & Jannik Toft Andersen

Mange bedrifter vil kunne forbedre økonomien ved at renovere eksisterende staldanlæg med fokus på at optimere dyrevelfærden. De alvorligste velfærdsproblemer er knyttet til dårlige sengebåse, og en optimering af båsene samtidig med en udbedring af andre velfærdsrisikofaktorer, som fx gulvproblemer, giver med stor sandsynlighed en god økonomisk bonus, viser en undersøgelse fortaget af Aarhus og Københavns Universiteter i regi af Videncenter for Dyrevelfærd.

Dårlige sengebåse koster som bekendt ikke bare på liggetiden og dermed ydelsen. Det er også velkendt, at såvel klovsundheden som yversundheden og mælkekvantiteten påvirkes positivt, når sengebåsene fungerer optimalt. I mange tilfælde vil det derfor give et ret pænt afkast at renovere sengebåsene.

KRÆVER IKKE STORT YDELSESLØFT

I undersøgelsen deltog syv bedrifter, hvor flertallet af dem havde enten for små sengebåse eller for hårdt og nedslidt underlag som det primære velfærdproblem. For hver af de syv besætninger kom bygningskonsulenten med løsninger samt overslag på de årlige omkostninger. De forventede produktivetsforbedringer blev beregnet ud fra bedriftens egne tal via SimHerd-beregninger.

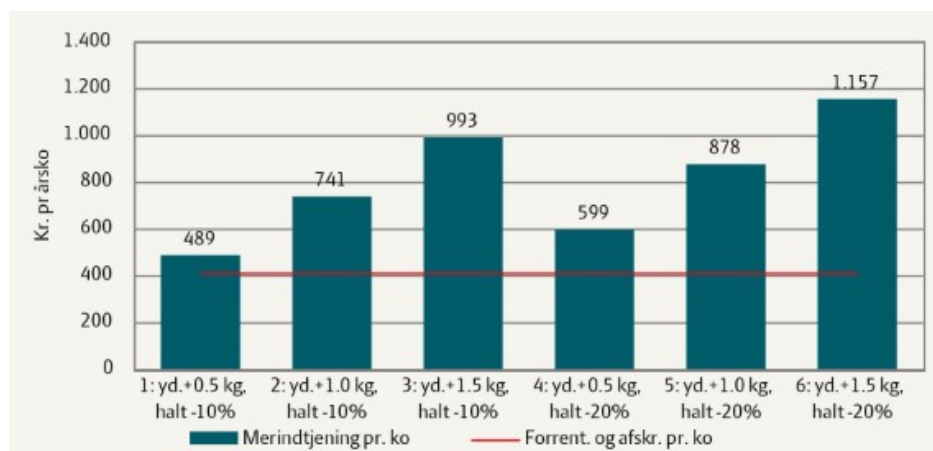
Det viste sig, at det i langt de fleste tilfælde kunne betale sig for bedrifterne af foretage

investeringer i bedre velfærd. Endda med de absolut realistiske forudsætninger med en daglig ydelsesfremgang på 0,5-1,5 kg EKM og en reduktion i halthed på 10-20 pct. Naturligt nok sås dog en stor spredning i de økonomiske gevinster. Ved en ydelsesfremgang på 1,5 kg og 20 pct. reduceret halthed var den økonomiske gevinst mellem 300 kr. pr. årsko til helt op til 1.400 kr. pr. årsko.

FÆRRE KØER – FLERE PENGE

Hos en af de medvirkende bedrifter var der forslag til følgende velfærdsinvesteringer: Udvidelse af sengebåse, udskiftning af brystbom, udskiftning af madrasser, flere vandkar, ekstra plads ved vandkar, etablering af nykælverhold, i alt en investering på 770.000 kr. Ændringen medførte 16 færre sengebåse, hvorved besætningen blev reduceret fra 246 til 230 årskøer. Derved blev de årlige kapacitetsomkostninger på 412 kr. pr. ko. Den forventede øgning i indtjeningen, beregnet med SimHerd, varierede fra den mindste gevinst på 489 kr./ko/år til den største gevinst på 1.157 kr./ko/år. I gevinsten er indregnet den mistede indtjening fra de 16 køer. Investeringen er dermed en god forretning i dette tilfælde.

Konklusionen på undersøgelsen blev, at langt de fleste investeringer i øget velfærd i sengeafsnittet var økonomisk fordelagtige i disse syv besætninger.

I en besætning regnede man på investeringer for i alt 412 kr. pr. årsko. Den forventede merindtjening ligger mellem 489 og 1.157 kr. pr. årsko, afhængig af forventet ydelsesfremgang og reduktion i halthed.